

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy hóra. 1 kor Egy hóra 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre 3 " Negyedévre 4 " 50 .

Felelős szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 49. szám.

A munkapárti beszámolók

Debrecen, augusztus 23.

Mintha ismét bensült volna a tisztelt ellenzék. Még pedig le sem tagadhatja. Csak röstell nyiltan beösmerni és megvallani.

Belesült egész nyári programjába, melyet a helyzet teljes félreértésével, a kormány és munkapárt botor lebecsülésével, önmaga felől elbizakodottan s a nemzet hangulata felől sötét tudatlanságban híresztelt június óta folyvást.

Naponként olvashattuk lapjaiból, minden alkalommal hallhattuk korifeusaitól, hogy a munkapárt a közvélemény bojkottja alatt áll és megszűntek a kettejük közt való érintkezés lehetőségei. Diadalmas arccal és hangon bizonyították az ellenzék a maga sikere gyanánt, ami csupán fanyar óhajta volt, hogy a munkapárti képviselők s a kormány tagjai sehol nem fognak mutatkozni a választóközönség színe előtt, nem lesz sem módjuk, sem merszüik hozzá, mert ha megpróbálnák, akkor így meg úgy járnak.

Hát biz ez a profécia nem vált be sehogya. Az ellenzéki puska pedig visszafelé sült el: megrugta agyával a célzó lövést s furesa töltésével hátra, a szeme közé lött.

Mikor az utolsó hetekben az első munkapárti beszámoló beszédek néhány kerület választógyűlésén elhangzottak, a megütődött ellenzék csufondáros kicsinylésbe takarta zavarát, meglepetését, fehér hollóknak nevezte a nyilvánosság előtt megjelent munkapárti

képviselőket, és „karhatalmi földözetnek” tudta be, hogy bajuk nem történt vakmerő kísérletezésükért.

Pedig mindez még csak preludium volt. Lukács László miniszterelnök nagyenyedi riadója és zászlóbontása megadta a jelt az egész munkapártnak az aktív küzdelemre. Megmozdultak pártszervezetei szerte a vidéken, a kerületek egész sorozatában és szoros kapcsolatban a választóközönséggel, hogy a politikai helyzetről a képviselők, a bizalmi kérdésben a közvélemény összhangzatosan megnyilatkozhasanak.

Napok óta a munkapárti beszámolók foglalkoztatják az elméket az országban s a megindult sorozatnak újabb folytatásai várhatók. A kerület mandátáriusát a közönség mindenütt szívesen várja látja, fogadja, hallgatja és bizalmáról biztosítja. Népiünk erényei ismét beváltak az egész vonalon: mindenütt maga tartotta fenn a rendet, nyugalmat, példás fegyelemmel. Pár apró incidensre zsugorodtak össze a gyűlölséges ellenzéki szellem összes felbujtó és terrorizáló kísérletei. Ezeket is lepisszegte és értéktelenségükre redukálta a közvélemény szava, mely bizalmat szavazott tüntetőleg a munkapárti kormányra és kárhóztató itélettel tört pálcat az ellenzék politikai magatartása, harcmodora és homályos törekvései fölött.

Igy fest tehát a bojkott, így a munkapárt elszigeteltsége és képviselő tagjainak szorult helyzete. Az ellenzéki inspiratív befolyására, népszerűségére és egész ügy állására pedig legjellemzőbb, hogy ez egész idő alatt tétlen hallgatásban kénytelen elme-

rülni, mert a választóknak szóló beharangozása hatástalanul hangzik el s a legtöbb népgyűlés, érdeklődés hiányában, meg sem tartható.

Ugy látszik, a talajt lábai alól ezuttal a tisztelt ellenzék vesztette el. A mi elég kegyes tapasztalatul szolgálhat neki eddigi fenhéjázása és legénykedése után. Meggyőződhetett e nyáron róla, hogy a nemzet leszámolt vele és elfordul tőle. Jelszavainak nem ül fel többé senki, kritikájában a jóhiszeműség hiánya, céljaiban a kapkodás, eszméiben a krónikus zavar és taktikájában a házárd szellem közismertté vált, aszerint is értékeltek a köztudatban.

Tapasztalhatja most a térvesztésen kívül hitelvesztését is, melyet főleg az idézett elő, hogy politikájának nincs egyéb tartalma, mint a szubjektív gyűlölet s ezt a nemzet a közéletben támogatásával honorálni nem hajlandó.

Tanulhat az ellenzék, ha képes okulni, a mostani jelenségeken. A megismerés utja előbb-utóbb ennek beismerésére vezet. De ha önhiúsága miatt önként nem igazodik ide, saját hibáinak konzekvenciái fogják előreláthatólag erre kényszeríteni.

A hadgvakorlatok. Makóról jelentik: Ma érkezett Makóra az első nagyobb katonai csapat: a miskolczi tüzérek. A jövő héten érkezik meg két ezred tüzéség, nagyszámú gyalogság és lovasság, mire megkezdődnek a tulajdonképeni nagy hadgvakorlatok. Tegnap itt időzött Szücs csendőrezdes, ki beosztotta az erősen megszaportott csendőrséget a hadgvakorlatok tartamára.

A világpolgár

Írta: Farkas Pál.

Már alkonyodott, mikor Grüne Epaminondas behozták a Conciergebe. — Még az ajtóban is dühösen tilakozott a gondolat ellen, hogy csupa gyanus arisztokrata közé zárják, de a két nemzetör polgár nem törődött előadásával, hanem egyszerűen átadta a fogházfelügyelőnek. A fogházfelügyelő pedig igen szükszavú ember volt, aki felvette a nacionálját, megmozdította, hogy nincs-e nála gyilkos szerszám és azután azt mondta, hogy csak sétáljon most nyugodtan be és várjon szép türelemmel. Előbb-utóbb majd csak érte jönnek. Vagy szabadon eresztik, vagy elviszik a Gréve-piacra — de valahogyan mindenesetre elintézik az ő dolgát is.

Grüne Epaminondas nem hívták mindig Epaminondasnak. Születése után a kis thüringiai város anyakönyvébe az Anton nevet írták be. De amikor a fiatal Grüne megismerkedett a francia filozófusok munkáival és megírta ötfelvonásos, verses tragédiáját a zsarnokok ellen, úgy vélte, hogy az Anton név nem illik egy telivér és komoly republikánushoz és ezért végiglapozta kedves Plutarchosát, hogy jobb nevet keressen. Végül is megállapodott Epaminondasban és a szüik látkörű német hatóságok nemsokára meg is

büntették hamis név használatáért. Mert Thüringiában ezidőszerint még nem értették meg egy francia műveltségű világpolgárt.

Azután kitört a nagy forradalom és Párisban ünnepélyesen kihirdették a világszabadságot és a teljes testvériséget. És ekkor Grüne Epaminondas is úgy érezte, hogy neki nincs többé helye az alvó német erdők között, hanem oda kell sietnie, ahol a világszabadság fáklója lobog. Másfélesztendeig melegegett Párisban a világszabadság fáklójánál, amíg azután végre ő is eljutott a Conciergebe. A nagy börlőnépület homályos boltzatai alatt vörös fáklófény derengett és Epaminondas lassan felismerte a környezetét. Valóban, rossz sejtelméi nem csalták meg. Csupa olyan alak népesítette be a börlőt, a kiknek már külseje is elárulta, hogy miként gondolkoznak a népjogokról. — A legtöbben himzett kabátokat és ünnepélyes parókákat hordtak, a viselkedésük pedig gógös és nyegle volt. Epaminondas úgy érezte, hogy a közírsaság akkor követte el vele szemben a legsúlyosabb méltatlanságot, amikor ezek közé zárta.

Egy magas termetű, himzett kabátos ur most feléje közeledett. Két lépéssel előtte megállt és egy hosszonyeltű lorgnont vett a kezébe.

— Ah! Uj jövevény — mondotta a him-

zett kabátos. Örvendek uram, hogy szerencsém van. Szabad becses neve után érdeklődnöm?

Epaminondas először egyáltalában nem akart válaszolni. De azután ehatározta, hogy rendreutasítja az arisztokratát.

— Grüne Epaminondas polgár vagyok — válaszolt és jól aláhuzta a polgárt.

A másakra azonban ez a hangsúlyozás láthatólag nem tett hatást. Ellenben mély és szertartásos bókot csinált és ő is megmondta a nevét:

— De Tresailles márki . . . — Nagyon örvendek, uram. Játsszik ön sakkot?

— Nem — mondotta Epaminondas, akít ez a szokatlan szerelmi reméltóság lefegyverezett.

— Kár. Még néhány nap előtt pompás játszmaink voltak az öreg de Lafarge tábornokkal. Sajnos, tegnapelőtt őt is elvitték. Azóta nincs partnerem.

Epaminondas most egy kérdésre szánta el magát:

— Szabadon bocsátották a tábornokot? — kérdezte könnyvedén.

A másik meglepetve mérte végig. — Mit gondol? Ön csak nem képzeli, hogy innét máshova is vezet az út, mint az igen emberszerető Guillotin dok/or elmés találmányára. De azért ne veszítse el a ked-

A trösztök és kartellek

Gazdasági királyságok.

Ágoston Péter dr. jogakadémiai tudós tanár nemrégiben cikket írt a trösztök és kartellek hatalmáról és terjeszkedéséről. — Az igen érdekes cikkből közöljük a következőket:

A trösztök és kartellek hatalma nemcsakára ki fog terjedni az egész világra. Nemcsak a petróleumkirály hordóit fogjuk a legtávolabbi községben látni, nemcsak tröszt-rezelőt fogunk használni, nemcsak tröszt-írásztalon írni, hanem tröszt-ruhákban járni, tröszt-hust enni, tröszt-kocsiban ülni stb. Az amerikai trösztök egyesülni fognak az európai kartellekkel s diktálni fognak nagy és kis országnak. Gondoljuk csak el, hogy milyenek ezen a téren a fejlődés lehetőségei, a mikor a petróleumtröszt kezében 500 millió korona, a Reading Loal Companyben 750 millió, a Joint traffic Association birtokában 700 millió korona értékű vagyon van. Az összes amerikai tröszt vagyona pedig 1907-ben 35 milliárd korona volt. Az európai kartellek még nem képviselnek ugyan akkora vagyont, de ez már csak idő kérdése. Magyarország nemzeti vagyonát, vagyis az államét s az egyesekét együttvéve 1899-ben 29 milliárdra becsülték. Ha a trösztök világtrösztökké lesznek, akkor vagyoni erejük könnyen fölér egy egész ország lakosaiéval.

Egy-egy nagy gazdasági királyság, egy-egy tröszt vagy kartell a maga nagy üzemével, sok embereivel, elágazó üzleteivel oly szervezetté lesz, mint az állam. Amíg egy-egy ország kis területű, sokszor alig több egy jókora járásnál, addig az összpontosított, mindent egy helyen intéző despotia szinte természetes. Mihelyt az országok megnövekedtek s a kormányzáshoz mind több ember segítségét kell igénybe venni, a despotiákból vagy igen sok aldespota alatt álló országrész keletkezik, vagy pedig az alkalmazottak közül mind többeket meg kell hallgatni. A modern nagy országok beleszólásának jogát biztosítják s így a demokráciához és alkotmányossághoz vezetnek. Ami természetes, mert a sok alkalmazott nem is képes akként fogantatni az egy központból érkezett rendelkezést, hogy a körülményekhez ne alkalmazkodják. A modern államok tehát kikerülhetetlenül az alkotmányosság irányában haladnak.

Mi lesz a trösztfejedelemségekkel, a kartell-királyságokkal az egyes emberekkel? — Milyen lesz ezeknek a viszonya a vasat, az acél-, a kőszénkirályokhoz? Alig lehet elgondolni, hogy a fejlődés másmilyen lehessen,

vét. Az ember első pillanatban kissé nehezen szokja meg ezt a gondolatot, de Őnt csak ma hozták be és így van még néhány napja. Azalatt megbarátkozhatik vele.

Epaminondas leült egy kőpadra és aludni próbált. Ugy vélekedett, hogy az antik stóikus tanítványa alvás utján fejezhetné ki legnemesebben közönyét a sors iránt. De azután mégsem tudott elaludni. Az emberszerető Guillotin doktor találománya járt az eszébe és néha olyasféléket is gondolt, hogy a jennai vendégítő ebben a pillanatban talán kevésbé érdekes, de mindenképpen biztonságosabb hely volna.

Elővette Horáciust és olvasni kezdte azt az ódát, amely a bátor és igazságos férfiről szól. De a sorok táncolni kezdtek a szemé előtt és a gyér világításban a betűk összefolytak a szemé előtt. Ismét letette a könyvet. —

Epaminondas fázt és félt.

Másnap délelőtt újra találkozott de Tresailles márkival. A márk megkérdezte:

— Ha nem vagyok indiszkrét, tulajdonképpen minek köszönhetjük azt a szerencsét, hogy Őnt körünkben tisztelhetjük?

Epaminondasnak elborult az arca. Elein-

te nem akart válaszolni, de végül mégis csak válaszolt:

— Az elveim áldozata vagyok. A márk udvariasan meghajolt: — Nem is képzeltém mást. De mégis... Ön nem látszik rojalistának. — Meghiszem, hogy nem vagyok az! — Ellenkezőleg, tiszta republikánus és világpolgár vagyok. — És éppen ezért jutottam ide. — Ah, ez érdekes! — Az ember nem hinné el. Lássá, polgár, én igazhitű republikánus voltam mindig. Nem hittem sem osztály, sem felekezeti, sem nemzeti ellentétekben. Állítólag a köztársaság is ugyanezeket az elveket vallja, de csak állítólag. Tudja, hogy miért hoztak ide? Mert megsértettem a francia nemzetet. A nemzetet. Valamit, ami egyáltalán nem létezik. — Na, mit szól hozzá?

— Még nem értem egészen tisztán. — Tudja, hogy történt? Nyugodtan ülök az Emberi jogokhoz címzett vendéglőben és vacsorázom. Egyszerre csak beállit egy tucat műveletlen marseillesi önkéntes és ocsmány hangon kezdtek hirdetni, hogy pozdorzává fogják zuzni a német csapatokat, el fogják foglalni Németországot és így tovább. — Figyelmeztettem őket, hogy világpolgárokhoz nem illik ez a durva nacionalizmus. Erre azt ordították, hogy ő kfranciák és el fognak

mint a politikai országokban. A kis műhelyben a mester uralmát az emberek egymáshoz szokottsága korlátozza és enyhíti. A gyárban a rideg parancsot a munkásságnak egyedül az a tudata enyhítheti, hogy nem csak alávetett, hanem uralkodó, nem csak engedelmeskedő, hanem törvényhozó is. A gyár levegője kell, hogy áthassa az a gondolat, hogy a legfőbb rendelkező is engedelmes szolgálja a tőkének.

Amikor a töke a gyár falait messze túlhaladva, nemcsak a munkásoknak, hanem a fogyasztónak is parancsolni akar, akkor kell, hogy kihívja maga ellen nemcsak a munkások szervezkedését, hanem a fogyasztókat is. Nagy tömegek sem politikai birodalmakban, sem gazdasági államokban nem engedelmeskednek vakon. Az emberek nagy tömegeinek azonos érdekei előbb-utóbb kiváltják az egy irányban való haladás gondolatát. A gondolat s a tett pedig nincsenek messze egymástól, mert az akaratot, amely a tett rugója, az érdek hajtja.

A trösztök és kartellek látszólag eltávolítanak a kapitalisztikus termelés csődjétől, tényleg pedig szükséges fejlődési fázisai az összeomlásnak, amely a kommunizmust, ezt az általános s mindenre kiterjedő alkotmányosságot előkészíti.

A nagy- és kisipar előnyéről még folytathatnak a viták, még érvelhetnek a teoretikusok s hordhatják a bizonyító anyagot a statisztikusok, az élet már nem enged kétségeket. A trösztök már Európába is bevonultak. Az egy vállalkozónál dolgozók száma folyton nő; s bár a világ egy évi 100 billió értékű termeléséből ma még csak kis részt gyártanak a trösztök gyáraiban, de az általuk gyártott rész folyton növekszik. Az irány megvan a koncentráció erősen szalad, a töke uralma erősödik, a tömegek kizsákmányolása halad, az ember értéke s öntudata kell, hogy alkotmányosságot követeljen itt is, mint az országok kormányzásában. Ebből azonban egy nagy s üdvös tanulság következik. Láttuk ugyanis, hogy a termelési birodalmak fejlődése olyan, mint a politikai birodalmaké. A koronázott fők alattvalói már nem akarnak engedelmeskedni, hanem sorsukat maguk akarják intézni. Ennek a jognak a kivívása kezd égetővé válni. Nemsokára meg kell indulnia a trösztkirályságokban is. Mert a despotát lehet korlátozni gyilkokkal és alkotmánytal, a trösztöket lehet fékezni szabotázsval vagy a kommunizmushoz vezető alkotmányossággal; valamint azonban a gyilkok, úgy a szabotázs sem célravezető. A megoldás csak az alkotmányosság hozza. Mindenki beleszólása a politikai és gazdasági intézésbe, ez a jövő képe. Az alkotmányosság legmagasabb fokán pedig a kommunizmus van, a

készülni az összes átkozott németekkel. Azután szó nélkül a rendőrségre cipelték és most azzal vádolnak, hogy külföldi kém vagyok. Hát mit szól ehhez, polgár?

— Attól tartok uram — felelt a márk — hogy az ön igen tiszteletreméltó eszméi nem állnak mindig teljes összhangban a gyakorlattal. És ilyenformán a forradalmi törvényszék alighanem el fogja ítélni.

— El fognak ítélni, mert én tényleg hiszek abban, amit ők hirdetnek? Hát mi a világpolgárság, amit a köztársaság ünnepélyesen proklamált?

— Attól tartok, hogy egy igen szép frázis, amelyre az élet rá fog cáfolni.

— Gondolhattam volna. — felelte Epaminondas elvörösödve — hogy a franciák sokkal léhábba, semhogy a mi ideáljainkat meg tudják érteni.

Többet is mondott volna, de a márk szertartásosan meghajolt:

— Engedje meg uram, hogy befejezzem a beszélgetést, amelyben ön nemzeti gőgjének magaslatáról gyalázza az én nemzetemet — mondta hidegen és odébb sétált.

És Grüne Epaminondas most már egyáltalában nem tudta megérteni, hogy tulajdonképpen miért van itt és miért kell megismerkednie neki is az emberszerető Guillotin doktor találományaival,

mikor sem politikai, sem gazdasági királyságok nincsenek már, mert a nép maga intézi úgy politikai, mint gazdasági ügyeit.

Bankok, szövetkezetek

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adója.

A hivatalos lap mai száma folytatja az új adótörvények végrehajtásáról szóló pénzügyminiszteri utasítások sorozatát és ezuttal a „nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kereseti adóját” tárgyalja.

Az utasítás némileg elkésetten fog érkezni mert a „szövetkezetek” adója ezentul már nem sokat fog nyomni a latban.

Az utasítás első fejezete általános határozatokat tartalmaz. Eszerint a kereseti adó alá tartoznak:

- részvénytársaságok.
- részvényekre alakult betéti társaságok.
- korlátolt felelősségű társulatok.
- szövetkezetek és
- biztosítási vállalatok, ha nyilvános számadásra köteleztek.

Külföldi hasonló vállalatok, ha üzleteiket a magyar szent korona országaiiban saít cégük alatt fiókinézetet vagy ügynökség után gyakorolják, belföldi üzleteik után.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalat összes jövedelme után a belföldön adózik.

Belföldi vállalatnak külföldön felállított fiókinézetet, üzlethelyet, elárúsító irodát, ügynökséget vagy gvári raktárai után eredő jövedelmei akkor nem esnek a belföldi kereseti adó alá, ha a vállalat okmányokkal igazolja, hogy az illető államban a megfelelő kereseti adót már lerótta.

Az Ausztria területén fekvő ingatlanokból származó jövedelmet sem lehet az adóköteles jövedelemből levonni.

Adómentességet élveznek: mindazon vállalatok, melyeknek adómentességét külön törvények szabályozzák; jelesül:

- az ipartestületek által létesített — előlegező s más hitelügylettel nem foglalkozó — másféle szövetkezetek;
- az Országos Központi Hitelszövetkezet, és ezek kötelékébe tartozó fiókszövetkezetek; és
- a Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetsége cégű intézet.

Ideigelenesen adómentesek: a hazai ipart támogató pénzüzeteknek meghatározott üzletei; a hazai ipar fejlesztéséről szóló 1907 III. t.-c.-ban megjelölt üzletág; és a tengeri szabadhajózásban foglalkoztatott ma-

gvar kereskedelmi hajók, valamint a tengeri hajók építésével megbízott vállalatok.

Az adófizetési kötelezettség kezdődik: új vállalatoknál az üzlet megkezdését követő hónap elsejével és ideiglenesen adómentes vállalatoknál az adómentesség megszűnésével.

A pénzügyvizsgálóságok a területükön székelő összes nyilvános számadásra kötelezett vállalatokról nyilvántartást tartoznak vezetni.

A rendelet második fejezete az adóköteles jövedelem meghatározását tartalmazza.

Az adóalapot a kivétel évét megelőző évre adóköteles jövedelem alkotja.

Az adó megállapítására nézve közömbös, hogy a nyereséggel mi történik, vagy hogyan osztatik föl.

Érdekes az utasítás 17. szakasza, amely a pénzügyintézeteknek a tőzsde ügyleteik utáni jövedelmeik megadóztatása, nevezetesen a prolongációs, halasztást nyújtó, kasztba vételi és report üzleteikre vonatkoznak. Ez a rendkívül jelentős rendelkezés a következő:

a) az adott pénzügyi tevékenységért megszabott kamattal kikötése mellett;

b) bármely külön megtérítés nélkül, tisztán a kasztba adott értékpapírok kamatainak átengedése mellett;

c) a kasztba adott értékpapírok átengedett kamatain kívül halasztó illeték (report) ráfizetése, vagy az átengedett kamatokból halasztódij (deport) visszafizetése mellett.

A harmadik fejezet: az adókulcsot tárgyalja. Eszerint a kereseti adó:

1. hét százalék, bizonyos megjelölt vállalatoknál.

2. öt százalék, a taxatív felsorolt más vállalatoknál.

3. tíz százalék, az előbbiekhöz nem sorozható vállalatoknál.

A negyedik fejezet a kivétési eljárást szabályozza.

Ez a fejezet megállapítja a vallomások megtételére köteles és felelős személyeket, és a vallomás elmulasztásának következményeit és megtorlási szankciót.

Az ötödik és utolsó fejezet vegyes intézkedéseket tartalmaz.

A 38 szakaszból álló utasításhoz részletes minták vannak mellékelve.

KÖZOKTATÁS.

Értesítés. A felső kereskedelmi iskola igazgatósága ezúton hívja fel azon debreceni szülők figyelmét, kik fiaikat az alsó osztályba öhajítják beírni, hogy már mindössze 8-10 hely van üresen, így a beírást annyival is inkább azonnal eszközölik, mert csak ők lesznek azok, ha fiaik mint tavaly is többen, kimaradnak intézetünkben.

Női kereskedelmi tanfolyam. A női felső kereskedelmi iskolával kapcsolatos a Kereskedő Társulat által fenntartott évről-évre női kereskedelmi tanfolyam tizenegyedik évfolyama nyílik meg szeptember elsején. A tanfolyamba a mai naptól fogva lehet beírkozni, s mivel a növendékek korlátolt számban vétetnek fel, felhívjuk különösen a debreceni szülők figyelmét, hogy hely biztosítás céljából azt mielőbb eszközölik.

Értesítés. A t. c. szülők és gvarok ezúton is értesítettek, hogy a helybeli statusquo i. r. elemi fiu- és leányiskolában a beírástok f. évi szeptember hó 1-4 napjain ejetnek meg a hitközség székházának tanácstermében d. e. 8-12-ig. Első sorban a statusquo i. r. hitközség tagjainak gyermekei vétetnek fel, miért is a beírástok első négy napján idegen gyermek nem iratkozhatik be. Ennélfogva kértetnek a t. c. hitközségi tagok, hogy 6-12 éves tanköteles gyermekeiket szeptember 1-4-ig annival is inkább irassák be, hogy helyszüke miatt ki ne maradjanak az iskolából. Szeptember 5-6-án ha és amennyiben még hely lesz, idegen gyermekek is fel fognak vétetni. A tanév megnyitása csütörtökön, szept. 5-én d. e. 9 órakor lesz. Az első osztályba csak a 6-dik életévet betöltött tanköteles gyermek vétetik fel születési és himlőoltási bizonyítvány bemutatása mellett. Felsőbb osztályba belépő tanuló köteles az előző tanév elvégzéséről szó-

ló „Iskolai értesítő“ könyvecskéjét vagy iskolai bizonyítványát bemutatni. Beírási díj 50 fillér. Kelt Debreczenben, 1912 aug. hó. Az iskolaszék.

Egy színigazgató élete és kalandjai

Menekülés Körösbökényből Debreczenbe

A fővárosi lapokat is bejárta a hír, hogy Körösbökény községben milyen fényes erkölcsi és anyagi sikereket aratott *Zombori Tihamér* színigazgató, aki nem kimélve semmi fáradságot és áldozatkészséget, *elsőrangú opera, operett, dráma, vígjáték, bohózat, társulatával és saját zongorával* vonult be kulturát hirdetni a csendes aradmegyei faluba.

Az igazgató urat nemcsak elsőrangú műpártolás, hanem tekintélyes *bérleti összeg* is várta, melyet pár napi ottmüködés után előrelátóan be is szedett a *mélyen tisztelt bérletkölcsönstől*. Ami nem lett volna hiba, ha az igazgató ur közben meg nem ijed a közelgő *gázsifizetés* kötelezettségétől s anélkül, hogy kivárta volna *jutalomjátékát*, meg nem ugrik a faluból. És pedig olyan sietséggel, hogy nemcsak elsőrangú művészársulatát, hanem bájos *neje önagságát* is ottelejtette Körösbökényben.

Váradra, majd Debreczenbe jött s ha valóra válik, amit levelében tervez, legközelebb a Kálvinista Róma műértő és művészetkedvelő közönségét részesíti abban a kiváló szerencsében, hogy jeles tehetségében gyönyörködjék. Már meg is érkezett Debreczenbe s ha írásaiiban hinni lehet, a Rózsa-utcában vett magának lakást.

Életét és kalandjait sietünk megismertetni, hátha ezzel esetleg nemcsak a művészetnek, de a rendőrségnek is szolgálatot tehetünk, ahonnan alighanem szintén érdeklődni fognak a kiváló művész és igazgató sorsa iránt.

Az aradmegyei Körösbökényben tíz napig működött fényes anyagi és erkölcsi sikerrel *Zombori Tihamér* színigazgató társulata. Az utolsó nap az igazgató, aki előzőleg a bérletet beszedte, faképnél hagyta a feleségét s a társulatát s megszökött. A társulat a legnagyobb nyomorban maradt vissza s a jószívű emberek összeadott pénzén utazhattak el. A színészek az országos színészegyesületnél megtették *Zombori* ellen a feljelentést.

Zombori ur ügye eddig komoly volna. — Azonban ugyanakkor, amidőn a társulat nagy nélkülözések között magára maradt, a hűtlen direktor följelentést tett volt társulata két hölgytagja ellen, akiknek egyike történetesen a saját felesége. A nagyváradi rendőrségen panaszkodta el baját *Zombori* ur, aki itt már nem mint színigazgató, hanem mint *Mr. Armand* angol könyvügynök szerepelt. — Az ügyeletes rendőrtisztnek a következő rejtélyes mesét adta elő:

— Huggs *Armand* angol könyvügynök vagyok és feljelentést teszek két ismeretlen hölgy ellen, akik tegnap a gvorsvonaton kétezer koronát kiloptak a zsebemből. Szigorú nyomozást kérek. Kolozsváron a Perronon ismerkedtem meg a két hölgyvel. Az egyik szőke, a másik barna és piros kalapot visel, valószínű, hogy ő lopta el a pénzemet. Majd pedig pontos személyleírást adott a két hölgyről, sőt az egyiknek a nevét is bemondta. A rendőrségen némi hitelt adtak az előkelő megjelenésű *Mr. Armand* szavainak és a szűkséges igazolás után megindították a nyomozást.

Alig telt el 24 óra, egy finom borítékba zárt expresszlevél érkezett a rendőrségre. A

rendőrségen, amint felbontották a levelet, egy kis enyvshát kép hullott ki belőle. A *Mr. Armand* fényképe volt. A levél tartalma pedig bevilágított abba a kétes feljelentésbe, melyet *Mr. Armand* két ismeretlen hölgy ellen zsebtolvajlás miatt tett.

Igy hangozott a levél:

Tekintetes Rendőrkapitányság!

Amint az egy becsületes gentlemanhoz illik, hogy az önök esetleges nehéz munkáját megkönnyítsem, kijelentem, hogy a feljelentésomból egy szó sem igaz. Én nem vagyok könyvügynök, hanem artista, aki most valószínűleg Debreczenbe fog szerződni. A feljelentésemet a két hölgy ellen csak bosszúból tettem meg. Ők artistanők, akikkel én turauton voltam s akik közül az egyikkel művész-házasságot kötöttem, de éppen a feleségem volt az, aki Nagyenveden a másik artistanőt arra csábította, hogy engem játszanak ki és hagyjanak el. Annál alacsonyabb volt a följelentésnek, hogy 600 koronát, amit kölcsönösen kerestünk, magunkkal vitték. A büntetést viselni fogom. — Tisztelettel *Zombori Tihamér*, artista, Debreczen, Rózsa-utca 10.

Szóval *Mr. Armand* alias *Zombori* ur nem mondott igazat. De azért ő korrekt ember és éppen azért, mert korrekt ember, hamis feljelentés, illetve a rendőrség félrevezetése miatt igen-igen meg fogják büntetni.

APRÓ ESETEK

*
A jó vonal. — Rubens képek. — Egy pillanat alatt. — Először, másodszor, és harmadszor.

I.

A vásárkor egy szőke szakállu idegen járta végig a kávéházakat s mindegyik asztalnál leadta „néviegvét“. Valami ál-török iós volt, aki az ember kezéből mondott jövedőt. Oda is hívták egy nagyobb társasághoz s többen jósolgattak maguknak. Némelykor igazán plauzibilis dolgokat mondott az ügyes iós s többek között egy bank pénztárosa is odatartotta a kezét, hogy jósoljon neki.

A iós hosszas gondolkodás után megszólalt:

— Itt uram egy vonalat látok, amely még nagy szerencét fog az ön életében látszani...

Nem folytathatta. A pénztáros egyik barátja ugyanis közbevágott:

— Stimmt! Az a Hamburg-amerikai vonal.

II.

Egy kis anekdóta annak jellemzéseül, hogy a híres képtárak milyen „műkincesket“ őriznek:

Az agy *Rubens* egy szép napon feltámadt siriából. A javithatatlan festő uira éledve is első sorban a festmények iránt érdeklődött s első utja a müncheni királyi képtárba vezeték. Itt kellő reverenciával fogadták a már az akadémia által is tehetségének elismert festőt. Első sorban a muzeum díszét, a *Rubens* gyűjteményét mutatták be neki. Az ősz festő hosszu ideig szemlélte a képeket.

— Szép — szép — szólalt meg végre a muzeum igazgatóhoz fordulva, de ki festette ezeket a csinos dolgokat?

III.

A Hungária kávéházban dicsekedett ma egy kereskedő:

— Képzeliék uraim, ma egy pillanat alatt husz koronát kerestem!

— Hogy-hogy? — kérdezték szerte kíváncsian.

— Hát kérem, beíótt hozzám egy vevő és egy télikabátot akart venni. Megkérdezte, hogy mennyibe kerül? Már-már azt akartam mondani, hogy 50 korona — de az utolsó pillanatban azt mondtam netven!

IV.

Schwarz Ábrahám egy fazekat kért kölcsön Kohn Árontól. Mit tesz azonban isten? A fazék megrepedve került vissza Kohn Áronhoz. A fazék úgynevezett különböző civódások után a községi bíró elé került.

A bíró először Schwarz Áron alperest hallgatta ki.

— Én nem is tudom, mit akar tőlem a Kohn! — mondotta. Először, nem is kértem tőle kölcsön semmiféle fazekat. Másodszor, amikor azt a fazekat kaptam, az már meg volt repedve és különben is harmadszor, amikor én a fazekat visszaadtam, még nem is volt megrepedve!

Vérengző Kékszakál

Tömeges gyilkosság

Londoni távirat jelenti az alábbi borzalmas esemény hírét:

Borzalmas családi tragédia játszódott le a tengerparti Eastbourne fürdőben, amely főleg a londoni polgárság kedves nyaralóhelye. Egy rendőr minap füstöt látott kitörni az egyik ház emeleti ablakán. Nyomban értesítette a tűzoltókat, akik vele együtt siettek be a lakásba, ahonnan a füst kiszállt. Alig hatoltak be az elreteszelt ajtón, egy holttestbe botlottak, majd még öt másik halottra találtak. Az egyikben Murray nyugalmazott kapitányra ismertek és agnoszkálták a többi halottat is: a kapitány feleségét, három gyermekét és sógornőjét. Mint megállapították, az egész családot a kapitány irtotta ki, azután öngyilkosságot követett el. Szörnyű tettét azért követte el, mert nem bírta tovább nyomorát. Az asztalon Murray kapitány kezeirésével, egy a rendőrséghez címzett levelet találtak, amelyben ezeket írja:

„Tönkre mentem és nincs módomban többé gondoskodni azokról, akiknek élete és létfentartása az enyémhez függök. Végső akaratom, hogy közös sirba temessenek el bennünket. Isten irgalmazzon nekem.”

A kapitány, mikor családjával végzett, az egyik első emeleti szobát petróleummal fecskendezte be, meggyújtotta, majd újra lement a földszintre halottjai mellé és ott követte el öngyilkosságát. Murray előkelő skót családból származott s mindössze harminckét éves volt.

Ezzel szemben egy másik londoni távirat ezt jelenti: Az eastbourne-i tragédia, mely öt emberéletet követelt áldozatul, eleinte úgy látszott, egy örült rémtette, most azonban a vizsgálat kiderítette, hogy Robert Hicks Murraynek előre kiesztelt gyilkossága volt. Murray két nővérrel viszonyt folytatott s gyilkosság révén akart tőlük megszabadulni. — Mint Macklay londoni lakos mutatkozott be a háziurának s előbb a fiatalabb Edith asszonnyal költözködött be. Már szombaton meggyilkolta Edithet és gyermekét s a holttesteiket a felsőbb emeleten egy szobába zárta. Ezután az idősebb nővért vezette a házba, akinek természetesen sejtelve sem volt nővére és annak gyermeke szörnyű végéről. Murray óva intette Florencet, hogy az elzárt szobába lépjen, amelyben a holttestek voltak. Azt mondotta, hogy a háziur szigorúan kikötötte, hogy abba a szobába be ne lépjenek.

Murray még aznap beszerzett egy kanna benzint azzal a céllal, hogy a házat felgyújtja és így eltüntesse gyilkosságának minden nyomát.

Vasárnapról hétfőre virradó éjjel Florence két gyermekét gyilkolta meg s ugyanabba a szobába vitte őket, ahol a többi áldozata fekiült és benzinnel leöntötte őket. Ezután elhárította, hogy Florence-el végez. Két lövést tett rá. Florence eszméletlenül összeesett. — És miatt Murray a ház felgyújtásához megtette az előkészületeket, Florence eszméletét visszanyerte és véresen, segélyért kiáltozva, kitérte az utcára. Murray, aki ezalatt már felgyújtotta a házat, meghallotta Florence segélykiáltásait, golyót röpített az agyába.

Megállapította még a rendőri nyomozás, hogy Murray véres tette után Kanadába küldött szökni. Florence gyorsan felépül sebéből. Az ő vallomása is nagyban hozzájárult a rémséges gyilkosság valódi indító okának felderítéséhez. Elmondotta, hogy mind a ketten törvényes feleségei voltak az ősnemesi családból származó gyilkosnak, aki, nehogy büne kiderüljön, megtiltotta nekik, hogy a szomszédokkal érintkezzenek.

A PLETYKA és a kutyakorbács

Pofonok a megbántott női becsületért

Aradról jelentik a következő bájos történetet: Kétségtelen, hogy a nő mind erősebben dominál a „tettek mezején”. Nem tudni, hogy a feminizmus okozta-e ezt, de kétségtelen, hogy Haertel Luiza, a Boroevicsziniátéknak munkácsi hősnője iskolát teremtetett abban, hogy a női kéz nemcsak arra való, hogy gondosan ápolják Kerpel-finomítóval, puhára párnázzák ki a gondatlansággal és henyéléssel, nemcsak arra való, hogy az urfietskák akár elméletben vagy gyakorlatban meg „kiszitihand“-ozzák; hanem tudniuk is szorolni és a bársonvos kacsó — ha arra szükség van — éppen olyan erővel tudja megvédeni a maga igazát, vagy megtorolni a ráta esett sérelmet, mint akár a férfi. Ezzel nem azt akariuk mondani, mintha Haertel Luiza esete és a ma délben lejátszódott utcai incidens között valami kapcsolat is volna. Erről szó sincsen. Haertel Luizát bizonyosan egészen más lelki motívumok vezérelték, amikor Boroevics altábornagy arcán végigsuhintott a tenyerével, mint azt a pénztáros kisasszonyt, akiről az alábbiakban szó esik s aki ma délben, a nyílt utcán kutyakorbáccsal vert végig egy ifiu leventét, mert az, csak úgy kamaszmódra, egy olyan sértő pletykát költött a leányról, amiért, tekintettel azok valótlanságára, megérdemelte az ütéseket.

A kisasszony utcai incidense igazán csak érdekes, lokális jelentőségű riport. A leányt, aki egyik üzletben van alkalmazva pénztárnoknői minőségben, egy tizenhét éves kereskedősegéd, valami Budureán Illés nevű legény, igen kellemetlen dolgokkal molesztálta, sőt egyenesen üldözte. A fiatalember valamikor egy házban lakott a leány szüleivel, mint gyermekek bizonyosan ösmeretségben voltak és ezt a régi viszonyt, úgy látszik, jogcímnek tartotta a legényke arra, hogy igen súlyos és sértő mende-mondát költson a leányra, aki már évek óta nem is beszél a fiatalemberrel. Hasonló kised, ifiu társaságban adta közre a fiatalember ezeket a dolgokat s ez a leány fülebe is eljutott.

Sirva közölte ezt szüleivel, akik derék, dolgozó emberek s csak természetes, hogy aszülők magukévá tették a dolgot és az anva a leányával együttesen határozta el, hogy igen erővel fogják majd elégtételt venni a fiatalember szószátvátkodásaiért. Ugy látszik, a mai déli időpontot tartották a legalkalmassabbnak. Egy forgalmas utca sarkán várta ma délben a fiatalembert az anva, a leány és egy férfi-rokonuk. Sokáig késleltette magát, de végre mégis csak megjelent, gyanútlanul, nem is sejtve, hogy milyen kedves családi meglepetésben lesz része. Ahogy a sarokra ért, az anva állott elébe, felelőségre vonta néhány szóval. Hogy erre a válasza mi volt, azt nem tudjuk, tény azonban, hogy viszonyválszképpen két hatalmas pofon csattant el az ifiu ur ábrázatján.

— Maga svihák, itt van, ezt a hazug pletykálkodásáért kapta!

A kereskedősegédnek azonban alig volt ideje nyugtázni a pofonokat, amikor a leány vette pártfogásába. Itt aztán még keményebb elbánásban részesült. A kisasszony ugyanis kutyakorbácsot rántott elő, a társaságukban levő férfi pedig lefogta mind a két karját a fiatalembernek és úgy verte teljes erővel a korbáccsal, hogy egy-két perc alatt hatalmas nézőközönség asszisztált a pompás jelenetnek.

BÓCHEREK

*

Máramarosban, ahol a kultúra még mindig birkozik a vallási elfogultsággal, apró fekete szemű kazárgyerekek böngésznek hatalmas szentírásokat és bölcsesség adó héber könyveket, hogy majdan megerősödvé hitben és tudásban, nyakukba vegyék ezt az országot, vagy annak egyéb határait, hirtetvén:

— Nagyok az utak az emberi sorstól az isteni akarattig, de szentéletű szolgája útján mégis megnyilatkozik olykor a mindenható.

Ezek a szentéletű szolgálói a legfelsőbb közigazgatásnak természetesen: a csodarabik. Akik nem elsőrangú orientálisták tanítványai, még csak külföldi egyetemek küszöbén sem szedték magukba a boldogító tudományt, sőt a hazai tanintézetek legalsóbb osztályait sem végezték el a törvény által előírt módon. Hanem apró falvak, vagy nagyvárosok szívében megbújt orthodox parókiák büzös tantermeiben tengődtek évtizedeken keresztül s a fanatizmus mély elfogultságát szívták magukba, hogy aztán kiérve az életbe, hadakozzanak minden ellen, ami értelmet és gondolkodást jelent.

Ezek a tanítványok a: bócherek. Ott élnek valamelyik nagyobb orthodox hitközség nyakán. Kosztnapokat esznek, hányatják magukat egyik küszöbről a másikra, nincsen körülöttük egy szerető tekintet s ha nem akarnak elveszni az élet tengerén, a ravaszság és a türelem minden állomását kell összeszedniök, hogy emberré cseperedhesse nek. Az ilyen bocher aztán lassanként el is szokik a komoly munkától, a polgári erkölcsötől és az előtörékvő akarástól. Egyetlen életcélja, hogy végigkoldulja az országot és megszerezze azt az összeget, amely valamelyik hírnevesebb csodarabbi bölcsességének pitvarába vezet. Ahonnan aztán kisugárzik a boldogulás.

De persze ez nem mindenkinek sikerül. Sokan elmaradoznak az idáig vezető uton. Ezek aztán megtelepednek valamelyik falu-

Zománc cim- és jelzőtáblák és zománc-betűk

igen olcsón rendelhetők

Hoffmann és Kronovitz
könyvnyomdájában
Debreczen, Piac-u. 49.

HIREK

*

ban, az összekuporgatott garasok árán vesznek egy pár darab árut, elkezdnek kereskedni, meg is házasodnak és terjesztik tovább a tévhitet, hogy a csodarabbi különös kiválasztottja a Mindenhatónak. Mikor aztán gyermek is lesz a háznál, az apa nem azt nézi, hogy becsületes polgárembereket neveljen belőle, hanem felkerül benne a régi letépett ambíció és csodarabbit akar nevelni a fiából. Így indul ki a legjobb orthodox családból is hóna alatt egy apró csomaggal a kicsi bócher, akinek az apja most már leveti a gyermektartás gondját s rábizza természetesen magának existenciát, ha tud. Az apja is megpróbálta, a fiu sem fog belehalni!

Igy értek el Ungvárról Debrecenbe Braun Ignác józsefházai és Weisz Simon feketeerdei 15—17 éves gyerekek, akik már szemérmesebbek, mint az apjuk, mert nem egyenesen üres kézzel mennek koldulni, hanem képeslevelezőlappal, melynek jövedelméből szeptemberben újra meg akarják kezdeni a tanulmányukat a tudós és bölcs ungvári rabbi csodaiskolájában. Persze ma már van a kis bochereken egy kis kulturmáz. Tisztességes ruhában, tisztán vannak öltözve s huncutkáikat sem növelik oly visszatartó módra, mint apáik, főleg pedig egy kis emberi önérték látszik belőlük.

— Nem koldulunk mi — mondják a rendőrségen — csak a tandijra valót akarjuk megkeresni az új iskolai évre.

Am Debrecenben a házalás is tilos, így Simon Miklós rendőrkapitány felveszi a kihágási jegyzőkönyvet. A kis bocherek pedig szombat előestélyén a paragrafusok szerint rendőri őrizet alá kerülnek, — ha a hatóságnak az eszén kívül a szíve is nem volna helyén. Így aztán a humanizmus igazán csodát mivel a kis bocherek szemében, mert megünnepelhetik a szent szombatot ájtossággal, meleg hajlékban, úgy amint azt a ritus előírja: Rosenfeld Mór szállásadó, aki még szintén a „régvi világ”-ból való, talán azt az utat is járta, mely nekik még oly rögzös és tövises lesz, Simon Miklós rendőrkapitány felhívására kész örömmel látja őket vendégül. S amikor a szombat előesti szertartásnak vége van, a két bócher boldogságtól áradó szívvel ül a gőzölgő, illatos leveshez, mely a legszegényebb zsidócsaládban is terítékre kerül és étkezés után belekezd a mesébe, mely a csernovitzi rabbi jövőbelátásáról s a podogricai rabbi csodatevő hatalmáról szól.

Aztán mennek tovább, amíg egy rendőr, vagy szolgabíró meg nem állítja őket s meg nem kérdi:

— Miért, hová?! . . .

Ők maguk bámulnak legjobban, mikor hallják a törvényt, hogy koldulni és házalni tilos!

(gy. zs.)

EGYESÜLET.

— Szőlősgazdák gyűlése. A szőlősgazdák országos egyesületének helyi tagjai ez uton is felkéretnek, hogy a folyó hó 25-ikén vasárnap délután 4 órakor a Dréher-sör-csarnok virágtermében tartandó ülésen megjelenni sziveskedjenek. Az elnökség. Tárgy: Borárak ismertetése; szüret és a debreceni borközraktár ügye.

Gyapju szövetek legújabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legolcsóbban

Szigoru szabott
árak mellett
szerezhetjük be

WEISZ ADOLF
posztóhereskodónál, Debreczen, Rész-utca 1.
(Első takarékpénztár palotájában.)

— **A külügyminiszter Brassóban.** Brassóból jelentik: Gróf Berchtold külügyminiszter szombaton öt órakor Budapestre Brassóba érkezik és innen Predealon át Sinoiába megy, ahol a román királyi családot látogatja meg. A külügyminiszter két napig lesz Sinoiában a román királyi pár vendége és vasárnap este visszautazik Bécsbe. Hivatalos fogadtatást akartak rendezni a brassói állomáson a külügyminiszter tiszteletére, ez azonban Berchtold külügyminiszter egyenes kívánságára elmaradt.

— **Olaszok az égei tengeren.** Athénból táviratozzák: Az olaszok részéről megszállott égei tengeri szigetek görög lakossága holnap küldöttséget fog Rómába meneszteni, hogy a szigetek sorsáról felvilágosítást kérjenek.

— **Glattfelder még nem parcellázta.** Napokkal ezelőtt a magyar sajtó beírta az a hír, hogy Glattfelder Gyula püspök kopácsi négyezer holdas birtokát parcelláztatja és a tápéi parasztnak adja el. Rosztocz Gyula a püspöki uradalom központi igazgatója most egy makói újságíró előtt ugy nyilatkozott, hogy a hír a lapokban közölt formában nem felel meg a valóságnak. A püspöki birtokok eladását hosszadalmas procedura előzi meg, mert azt a királynak is jóvá kell hagyni. Makó városa ezelőtt két évvel vett meg egy házat a csanádi püspöktől és a hosszadalmas elidegenítési processzus csak a napokban ért véget. Az tény ugyan, hogy a püspököt foglalkoztatta a tápéiak inséges helyzete, de a parcellázás ügye aligha van még túl a tervezés első stádiumán.

— **Elhunyt református igazgató.** Nagyszalontáról táviratozzák: Böszörményi Géza dr. a nagyváradi ref. tanítóképző 29 éven át volt igazgatója, egy kolozsvári szanatóriumban ma meghalt.

— **A Csokonai-körből.** Kardos Albert dr. hazaérkezett nyaralásából és ismét átvette a Csokonai-kör titkári ügyeit. Reáliskola-u. 2. sz. Telefonszám 903.)

— **Tűz a padlásán.** Löfkovics Arthur Deák Ferenc-utca 6. szám alatt levő háza padlásáról ma este 8 óra felé süri füstgomoly szállott az utcára. Azonnal értesítették az esetről a tűzoltókat, honnan az őrség gyors iramban termett a színhelyen és hozzáfogott a buikáló tűz oltásához. A víztartály burkolatának fűrészpórral telt része gyladt meg és pedig valószínűleg valamely eldobott cigarettavégtől, mert délután szerelőmunkások dolgoztak a padlásán, akik ugylátszik dohánvoztak és könnyelműen a fűrészpórra dobták az elégett szivarcsutákat. A tűzet lokalizálták.

— **A homokkerti posta.** A kamara ezuton hozza az érdekelték tudomására, hogy Debreczen szab. kir. város Homokkert városrészében „Debreczen 8” elnevezéssel ez évi augusztus hó 16-án új postahivatal léptt életbe, mely teljesen fel és leadó szolgálattal fog működni.

— **Koleragyanus eset.** A pozsonyvármegevi Nagyvődemesen koleragyanus tünetek között betegedett meg Valent János és másnapra meg is halt. A hatóság a vele érintettekét elkülönítette és intézkedett a bakteriológiai vizsgálatról.

— **Bicskázó legények.** Megirtuk annak idején, hogy a Csapó-utcán Szigeti József 28 éves és Szigeti Itván 33 éves napszámok összeverekedtek több ismeretlen legényvel, akik aztán bicskájukat is használták s nevezettek alaposan összeszurkálták. Most már mindketten gyógvultan távoztak a kórházból és kijelentették, hogy a verkedés nem a Kiss Lajos vendéglőjében, hanem Böhm Ferenc Árpád-téri kocsmájában történt s a rendőrség most ez alapon nyomoz az ismeretlen bicskázók után.

— **A pöstyén-fürdői országos lawn-tennis-versenven** az ott időző fürdővendégek felbuzdulva, Schmid Ödön kir. műszaki tanácsos vezetésével házi lawn-tennis-versenyt tartottak. A férfi egyesben Thonet Mihály az első, Harzer főhadnagy a második, dr. Walter de Marchot Hill és Gortvay Tibor a harmadik díjat nyerte el. A vegyes párosban első díjasok a Seegerer testvérek lettek, a második díjat pedig Molnár Etelka Strasser Pál vitték el.

— **A fivér adóssága.** Klór József sütősegéd egy öltözet ruhát adott tisztítás és vasalás végett egyik helybéli szabóiparosnak. Mikor az illető bement, hogy az árát kiegyenlítsse, nagy meglepetésére még 11 koronát követelt tőle a szabó.

— **Miért?** — kérdezte bámulattal a sütősegéd.

— **Mert a bátvia evvel az összeggel még adósom.**

Hiába bizonygatta a sütősegéd, hogy neki a bátvia tartozásához köze nincs, a szabó csak nem engedett, sőt még gorombászkodott is vele. Feljelentette az esetet a rendőrségnél.

— **Nyomor elől a halálba.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Szégyenletes, tipikus faimagvar kulturképet ad az alábbi történet. Tamás Emma 20 éves okleveles tanítónő tegnap délután azért, mert nem tudott állást kapni, öngyilkossági kísérletet követett el. A szerencsétlen leány két év előtt kitűnő képességgel megszerezte tanítónői diplomáját. Nem volt protekciója — és az nálunk a lehető legtermészetesebb valami — nem tudott állást kapni. Két év alatt minden pályázaton résztvevett, de mindenütt eredménytelenül, csak azért, mert nem volt holmi hatalmas városatva egy befolyásos városi képviselő protektora. Ez a boldogtalan teremtest annyira elkésérítette, hogy öngyilkosságra határozta el magát. Tegnap délután a Teréz-körút 5. számú házban revolverrel magára lőtt, azonban a nagy izgatottságában a golyó célt tévesztett és csak a ruháját horzsolta. A lövés zajára összecsdültek a ház lakói, akik közül egy Németh nevű raktári munkás kicsavarta a tanítónő kezéből a fegyvert, mielőtt másodszer elsütötte volna azt. Az 1261-es számú rendőr az életunt leány bekísérte a VI. kerületi kapitányságra, ahol elpanaszolta, hogy azért akart meghalni, mert nem tudott álláshoz jutni. Miután a rendőrségen megígérte, hogy lemond öngyilkos szándékáról, elbocsátották.

— **Eltűnt emberek.** Tóth Eszter 18 éves cselédleány tegnap délután Domb-utca 12. sz. alatti lakásáról, ahol alkalmazva volt, nyomtalanul eltűnt. A lakás kulcsát is magával vitte. — Sinai József 9 éves lelenfiu pedig tápszüleiének Borz-utca 21. számú lakásáról ugrott meg. A rendőrség mindkét esetben megindította a körözési eljárást.

— **Mi a Charles cirkusz?** Európa legnagyobb szabású vándorlátványosság. Kériük e sorok figyelmes elolvasását! A Charles cirkusz, amely minden tekintetben kiérdemelte azt, hogy Európába legelső, legnagyobb, legelőkelőbb, legintelligensebb vándorcirkuszának nevezzük, folyó hó 28-án a reggeli órákban érkezik városunkba 57 kocsiából álló különvonatával. Felhívjuk a közönség figyelmét a különvonat látványosságaihoz, melyek megérkezésére s a sátorváz felépítésére. Egyebekben pedig tájékoztatás végett közli velünk az igazgatóság, hogy az állatgyűjtemény 29-én s a következő napokon d. e. 10 órától kezdve csekély belépődíj ellenében megtekinthető, ami egyben azt is jelenti, hogy a próbák is éppen abban az időben tartanak, s így alkalma van a közönségnek bepillantani egy minden tekintetben elsőrendű cirkusz kulisztatikáiba is. Az állatgyűjteményhez különben csak az a hozzászólásunk, hogy a külföldi sajtó legelőkelőbb organumai a Charles cirkusz állatgyűjteményét olyanok jelentik ki, amely bármelyik világjáró állatkerti gyűjteményével méltán vetekedik.

— **H. Váradi Elza Debrecenben.** A Royal diszteremben pár nap óta működő művész-társaságnak sikerült két napi vendégszereplésre megvívni H. Váradi Elza kabaré művésznőt. H. Váradi Elza művészetét felesleges ma már reklamozni, nagyon sokan ismerik az ő kedves, elragadóan bájos egyéniségét, aki pedig esetleg nem ismerné, ne mulassza el ma és holnap este a Royal-diszteremben meghallgatni, hol Varias Tóni, Tóth Marcsa, Beliczay Böske, Hetényi Heidelberg Albert, Krasznay Ili, Szepesi Sándor stb. is fellépnek. H. Váradi Elza teljesen új magán számaival fog szerepelni, melyet most énekel először. Ugyanis H. Váradi Elza a főváros egyik előkelő kabaréjának tagja, mely szeptember elsején nyílik meg s ezt a műsorrát éneklő ma ott, melyet előbb Debrecenben ad elő.

— **Baleset munkaközben.** Jenei József hetes ma este a „Korona“ kenérgvárban a kisült darabokat igyekezett kivenni a kemencéből. Néhány kenér összeragadt, úgy hogy Zsitnyáz János süttősegédet hívta segítségül, aki egy hosszonyelű lapáttal nyúlt be a kemencébe, melyet mikor kihuzott a vége Jenei József szeme alába furódott, úgy hogy elborította a vér. A sebet kimosták és a hetest beszállították a kórházba. Állapota könnyebb természetű.

— **Meggyilkolt és kirabolt haicsár.** Szatmárról jelentik: Darabán György haicsárt szombaton este eszméletlen állapotban, több sebből vérezve találták a város egy félre-eső utcájában. Beszállították a kórházba, ahol szerda reggelre meghalt. Ügvében Morvay vizsgálóbíró nyomozást rendelt el, melynek eredményeként szerdán este Dobrán János és Dobrán László sertéskereskedőket tartóztatták.

— **Felgúitotta a saját termését.** Szatmárról jelentik: Zahorecz Mátvász szatmárhelyi gazdálkodó tanváján szerdán az egész termés, mintegy 6500 korona értékben tüzet fogott és leégett. A nyomozás kiderítette, hogy a termést, miután a Trieszti Biztosító Társaságnál nagyobb összegre biztosította, maga Zahorecz gúitotta fel.

— **Üzleteladás folytán** a Lengyel Samu uridivattárában levő összes kalapok, nyak-kendők, ingek, zsebkendők, harisnyák, keztyűk, bot és esőernyők, valamint más férfidivatcikkek mélyen leszállított árban kaphatók. Piac-utca 43. sz. Dréher sörcsarnok mellett.

— **Házlebontás miatt** legújabb gvarpuszövek mesés olcsó árban Kupfer Józsefnél, Piac-utca (Bika szálloda mellett). Kirakat és berendezés is eladó.

Az öregem

is mindig azt mondta, hogy szeplők elűzésére, valamint finom, puha bőr és fehér teint elérésére és megővésére nincs jobb szappán, mint a világhírű „Steckenpferd“ illómtész-szappán. Védjegye „Steckenpferd“, készíti Bergmann & Co. cég Tetschen a/E. — Kapható minden gyógyszerár-, drogeria-, illatszertár s minden északmába vágó üzletben. Darabja 80 fillér és mindenütt kapható.

Kitüntetve a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon arany éremmel és oklevéllel. :-:-

Vannak fájdalmai?
Rheuma, csusz, lésvény szaggatása?

Ezen fájdalmak ellen legbiztosabb házi szer a híres

Király-Balzsam!

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idült esetben már egyszeri bedörzsölésnél is fájdalmakat teljesen megszünteti.

Fog- és fejfájást 5 percz alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 korona teljes használati utasítással. Kapható a feltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ
gyógyszertárában Kossuth-utca 8. színház mellett.

Dr. Gergely Jenő ügyvéd

tisztelettel tudatja, hogy
Debrecenben, Piac-u. 70.
sz. a. Dr. FREUND JENŐ
tb. városi főügyész urral
00 társulva 00
ügyvédi irodát nyitott.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	851.—
Osztrák hitel	645.50
4 százalékos koronajáradás	87.05
Államvasút	711.50
Jelzálogbank	59.50
Rimanurány	788.—
Salgótarjáni	800.—
Köruti vasút	767.25

Irányzat:

Magánleszámitolási kamatláb:

Bécs 4-3/4 %, Berlin 4 % London 3 1/16 %

Budapesti gabonátőzsde.

Svaz E. (Strasser és König) debr. bizományos távirati jelentése	
Buza októberre	11.58
áprilsra	11.98
Rizs októberre	9.63
Zab októberre	10.12
Tengeri 1912. év jüli	
augusztusra	9.74
Tengeri szept.	9.86
Tengeri májusra	7.78

Készárú 5-tel magasabb.

Drágul a pénz. Bécsből jelentik: Itthon és a külföldön egyaránt kedvezőtlenül szólnak a jelentések a pénzügyi helyzetéről. Berlinben olyan hírek terjedtek el, hogy az Angol Bank legközelebb felemeli a kamatlábát. Ez ugyan most nem fog megtörténni, de a londoni magánkamatláb most olyan magas, hogyha a helyzetben lényeges javulás nem történik, az Angol Bank mégis kénytelen lesz felemelni a rátát. Az Osztrák-Magyar Bank helyzete szintén nem kedvező. Adóköteles bankiegyek vannak ismét forgalomban és a legközelebbi kimutatástól nem sok idő várna. A magánkamatláb Bécsben ma ismét emelkedett.

Új postai ügynökség. A kamara közli az érdekeltekkel, hogy Szabolcs vármegye Székely községeben postai ügynökség lépett életbe; közli továbbá: hogy Felsőbányán — Szatmár vármegyébe — környékbéli távbeszélő központ nyílt meg, mely egyúttal a teljes belföldi helyközi forgalomba is bevonatott.

Egy vidéki bank bukása. Nagyváradról jelentik: Izgalmas hangulatban folyt le tegnap a nagyváradi Közgazdasági Bank rendkívüli közgyűlése. Egyszer már összehívtak rendkívüli közgyűlést, de mivel csak 6 részvényes jelent meg azon, nem határozhattak. A tegnapi közgyűlésen az igazgatóság bemutatva a pénzügyi mérleget, amely szerint 300.000 korona alaptőkével szemben 183.426 kor. 35 fill. veszteséggel zárult a lezárt év. Jelentette továbbá az igazgatóság, hogy a mult közgyűlésen kimondott 500.000 korona tőkeemelés keresztülvihetetlen. Szenvedelmese vita után kimondották az intézet felszámolását.

Cégváltozások a debreceni törvényszék területén

I. Egyéni cégek:

Posttőruház, Schiff Zsigmondné. A cég és Schiff Zsigmond cégvezető bejegyeztetik.

Erdődy Lajos. A cég és Munkácsi Mihály cégvezető bejegyeztetik.

Fazekas Imre villamos világítási és erőátviteli vállalat. Bejegyeztetik.

Zoltán Vince építőmester. A cég bejegyeztetik.

Krausz Dezső Földes. A cég és Krausz Sámuel cégvezető bejegyeztetik.

II. Társas cégek:

Debrecen—Hajdunánási vasút részvénytársaság. Domahidy Elemér, dr. Szirmay Richárd és Erdélyi Vince igazgatósági tagok cégjegyzési jogosultsága bejegyeztetik. Schönwald Adolf, dr. Mészöly László és Prost Emil igazgatósági tagok e minősége és cégjegyzési jogosultsága bejegyeztetik.

Debreceni Népbank Szövetkezet. A cég és Takács József, valamint Ungváry György igazgatósági tagok e minősége és cégjegyzési jogosultsága bejegyeztetik.

Weinberger és Löwy. A cég és Löwy Sámuel cégvezető bejegyeztetik.

Vasutások Gőzjavító Vállalata Részvénytársaság. Dr. Dezső Kálmán igazgatósági tag e minőségének és cégjegyzési jogosultságának megszüntetése.

Regény-csarnok.

*

A cloomberi titok.

Irta: CONAN DOYLE.

Fordította: Szebenyei József.

(Folytatás.)

Szent Isten! Hogy ez az ember miket mondott! Csak azon csodálkoztam, hogy ott az álló helyibe nem ütötte agyon a villám.

Még mindig így állunk szemben egymással — ő a késsel, én a bottal — mikor a tábornok odaért hozzánk. Nagy meglepetésemre úgy beszélt az emberhez, mintha egész életében ismerté volna.

— Tedd félre a bicskát, káplár — mondta — a félelem úgy látszik elvette az eszedet.

— A mennykő bele — mondta amaz — ez még itt kiloccsantotta volna az agyvelőmet azzal a nagy furkósbottal, ha ki nem húzom a bicskámot. Miért tart ilyen vén pogány embert a házáznál?

A gazda hátrafordult mérgesen, mintha nem tetszett volna neki a tanács, ha olyan forrásból fakad, aztán odaszólt hozzám:

— Magára nem lesz szükség ezentul. Izrael — mondta. — Jó szolgám volt mindig, nincs semmi panaszom magá ellen, de most úgy fordultak a körülmények, hogy nem lesz rá szükségem.

— Nagyon jól van uram — mondom.

— Elmehet ma este még — mondta a tábornok — és majd kap egy havi külön fizetést, hogy rövid felmondásért kárpótoliam.

— Nagyon jól van, uram.

— Akkor rendben vagyunk.

— Rendben tökéletesen.

Ezzel elindult a ház felé, a sánta pedig bicegett utána és ettől a naptól kezdve a mai napig nem láttam egyiknek a színét sem. A fizetésemet kiküldte egy borítékban és néhány bucsusztól mondván a konvhai népek arról, hogy az üdvösség sem valami megvendő dolog, elindultam Cloomberből és leráztam a csizmáimról a cloomberi port örökre.

Fothe grill West ur most még azt kívánta, hogy fejezzek ki véleményvt afelől, ami ezután következett — és ámbár lehetnek rá okai, hogy ilyesmit kérdez tőlem — (távol legyen minden rossz gondolat,) csak annyit mondhatok, hogy előre sejtettem, hogy jó nem következhetik belőle és hogy engem egy csöppet sem lepott meg az, ami bekövetkezett. Azt megmondhatom a tiszteletes urnak is.

Most már elmondtam mindent és nincs se hozzátenni, sem elvenni valóm. Nagyon hálás vagyok a tiszteletes urnak, hogy leirta, ami mondani valóm volt ebben a dologban, és ha volna valaki, aki még többet is akarna tudni, annak a gondnok mindenkor megmondia, hogy hol vagyok található.

(Folyt. köv.)

Apró hirdetések.

Betöltendő.

A Linoleum Áruházban felvétetik egy elárúsító leány. Megkivántatik a kellő gyakorlat, jó írás, számolás.

Nyomdai tanulóknak két középiskolát végzett fiú felvétetik a kiadóhivatalban.

Kiszolgálásban ügyes leány felvétetik Csillag Arthur könyvkereskedésében, Városháza épület.

Német gyermekleány (Bonne) feltétlenül megbízható, tisztességes, azonnal felvétetik egy 5 éves ki fiú mellé. Cim a kiadóhivatalban.

Ügyes csinos varróleányok felvétetnek Halnagynál.

Adás-vétel.

Deutsch-féle üzletek: Piac-utca 38., Hatvan-utca 8., Bethlen-utca 36., Péterfia-utca 42., Piac-utca 72. Előnyös kiszolgálás. legiobb áruk, olcsó árak.

Mindenki szeret olcsón vásárolni a Kézimunka Czipő Áruház a legjobb és legolcsóbb áruval ellátva. Bevezetve férfi és női fehérnemű és divatcikkek. Egyszeri vásárlás mindenkit meggyőz. Szíves pártfogást kér **Klein Izso,** Csapó-u. 18.

Önt is érdekli! Női és férfi kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. **Vászon, kanavász, szövetek** soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempler Arthur. Hatvan-u. 17.

Az összes fiú és leányiskolában: Ref. collegium tanítóképző, kereskedelmi, polgári, real, kath. gymnasium, izr. polgári, Dóczy, Svetits, stb. intézetekben használandó tankönyvek **féltáron** kaphatók a **Harmathy** antiquariumban **Füvészkert-u. 14.** Püspöki palotához 5-ik ház. Rajzeszközök, rajztáblák, léniák, könyvhordók, írószerek leszállított áron.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre, paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiú öltönyre vagy tükör, kép és butor a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Pénzét ne dobja ki senki tankönyv bevásárlásnál, hanem siessen a **Harmathy** antiquariumba **Füvészkert-u. 14.** (Püspöki palotához 5-ik ház) ott az összes fiú és leányiskolai tankönyvek **féltáron** kaphatók.

Az Ondódon 1 föld eladó vagy kiadó. A Látóképnél 1 tanya földdel együtt eladó vagy kiadó. Értekezhetni Iskola-utca 8.

Vámosperesen 40 hold föld tanyával, 7 hold szőlő gyümölcsös eladó. Értekezhetni a kiadóban.

Debreczenben a Boldogfalvai-kerthben 5100 négyszögöl, házhelyeknek való belsőség, — a Péczely-utcai 7. számú ház eladó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Hajduböszörményben 3 ház, udvar, a Vénkertben 700 négyszögöl gyümölcsös fákkal beültetett házhelyeknek való föld előnyös feltételek mellett eladó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Eladó 15 hektoliter saját termésű, tisztán kezelt ó-borom. Csató Ferencnél Hajdusámsonban.

Lakás.

Eladó két szoba, konyha, üvegezett veranda, szeptember 1-re. Ugyanott üzlethelyiség konyhával, pincével kiadó. Értekezhetni Boldogfalva-u. 6. sz.

Uj üzlet!

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy **Simonffy-utca 1. számú városi bérházban**

üzletet nyitottam.

Raktáron tartok: **posztó, gyapjú-zövet, bélésszaru,** valamint a szabásához tartozó összes **lellekekkel, minden a szakmába vágó kellekek nálam olcsó árért** beszerezhető. Aram olcsósága egy próbavásárlásnál mindenkit meggyőz. Számos pártfogásért esedezem Maradok kiváló tisztelettel: **FELDHEIM SÁMUEL.**

Ugyanott uri divat szabóság.

304—1912. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak 1912/V. 2420/1. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Éva Péter debreczeni lakos részére debreczeni lakostól 400 kor. tőke, ennek 1912. május hó 24. napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 101 kor. 40 fillér perkölttség erejéig 1912 évi június hó 26-án bíróság felülfooglalt és 1103 koronára becsült 10 kocsis és butorokból álló ingóságok **1912. évi szeptember hó 3-án délután 4 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben Zápolya-utca 6—8. sz. a megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik Debreczen, 1912. évi augusztus hó 9-én.

Karacs Sándor, bírói kiküldött.

HOTEL NEW-YORK BÉCS

Uj megnyitás! **Wien, II. Sperrgasse 5.** Uj megnyitás!

Pompás 5 perenyire a városi központtól. **100** Az Északi vasut (Nordbahn) és az Észak-nyugoti vasut (Nordwestbahn) pályaudvarainak közvetlen közelében. Előkelő családi szálloda. Központi fűtés.

Hideg és meleg víz minden szobában. Fürdők a házban. **Ele-gáns hall, zene-, író- és olvasószobák. Kifőző konyha. Szobák korona 60 fillértől feljebb. Tulajdonos: GEIRINGER KÁROLY.**

A Patai-utca 12. szám alatt levő csodaszép, minden kényelemmel ellátott kis uri házamat eladom!, avagy jövő május 1-től kezdve bérbeadom az egész udvarral! Villanyos közlekedés! A házban telefon! Villanyvilágítás! Fürdőszoba! Ritűdő levegő!

Miután jövő májustól kezdve olyan lakást vettem ki, ahol együtt lesz lakásom az irodámmal, elhatároztam magam arra, hogy kedves és barátságos kis házamat eladom potom árért, vagy pedig kiadom haszonbérbe.

Odaadom most 17 ezer koronáért! Testverek között megér 25—30 ezer koronát, vagy pedig bérbeadom évi 1600 korona haszonbérért. Miután azonban udvarom psrkirozva, termő szőlő és gyümölcsösrel van betelepítve, sem sertést, sem baromfit tartani nem engedek.

A Patai-utca a Csapó-utcai villanyos mentén, a Vilmos huszár-laktanya közvetlen közelében van, de közelebb a laktanyánál. A villanyosról az Árpád-téri templom után következő Apaffy-utcai megállónál kell leszállani és a megállóhoz 4-ik ház (a Vilmos laktanya felé lefelé menve) már a Patai-utca sarka.

A Patai-utca csatornázása és gyalogjárdaival való burkolása már folyamatban van Debreczen sz. kir. város Tanácsánál.

Teljesen új masszív téglá épület, magában foglal egy négy szobás lakosztályt, óriási nagy télikonyhával, igen nagy spájzzal, verandával, pincével, előszoba és fürdőszobával. Van továbbá külön új tégláépületben nyárikonyha-mosóház. Igen jó vízű szivattyus kut, szivó-nyomó, udvar locsolásra berendezve, külön tömlővel ellátva. Az egész udvar letéglázva, rózsákkal, virággyákkal és parkszobrokkal felszerelve. Külön gyümölcsös és termő szőlő. Külön tornaudvar gyermekek részére, tornaszerekkel felszerelve. Minden elképzelhető mellékhelyiség.

A megvételhez a lehető legnagyobb fizetési kedvezményt nyújtom! És pedig: Van rajta 10 ezer korona bankteher. Az átvételnél fizetendő 5 ezer korona készpénz, a többit rajtahagyom, azt ráér a vevő bármikor megfizetni.

Nagyon, de nagyon kevés átalakítással lehet nyerni két lakosztályt is, egy 4 szobást és egy 3 szobást, mellékhelyiségekkel.

Nemcsak a lakásokban, hanem az udvarokon is villanyvilágítás van és pedig a padlásokon vezetve, Bergmann csövekben. Az egész lakás villanycsengővel felszerelve. Telefon bevezetve. Telefonszáma: 762. A lakásokban szellőztető készülék (ventilláció) és cserépkályhák. **Kérem a komoly érdeklődőket, hogy lehetőleg a délutáni órákban tekintsék meg!** Eladás esetén novemberre átadhatom.

Nagy Lajos hirdetési iroda tulajdonos.

Gyümölcs-és szőlőszállító KOSARAT

bármily mennyiségben legelőnyösebben szállít

Kosár Értékesítő Központ, Budapest, VI., Podmaniczky-u. 49. sz.

BUTOR!

Telephon 377. és 484. sz.

Modern asztalos és kárpitos butorok, lakberendezések, menasszonyi kelengyék óriási választékban.

Varga József

Debreczen, Piac-utca 44. szám az udvarban.

556—1912. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 953 és V. 1412/2. 1912. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Ippen és Schwarcz és Ullmann Salamon részére lakostól 280 kor. 29 fillér és 300 K tőke, ennek az eddigi kamatai és az eddig összesen 153 kor. 70 fillér perkölttség erejéig 1912. évi március hó 16 és április hó 20-án bíróság felülfooglalt és 1090 koronára becsült butorok és árucikkekből álló ingóságok **1912. évi augusztus hó 26-án délután 6 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben Gólya-utca 4. sz. a megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1912. évi augusztus hó 3.

Karacs Sándor, bírói kiküldött.

CHARLES CIRKUSZ.

Cirkusz

aminő Magyarországon még nem volt, sőt e vállalat, melynek tulajdonosa

Charles

Krone, páratlan a maga nemében. Bejárva és meghódítva

Európa

világvárosait, jelenleg Magyarország

legnagyobb

városaiban fogja bemutatni azt, hogy vállalata minden tekintetben a

legizlésesebb

melynek előadásaiban a világvárosok

legelőkelőbb

közönsége gyönyörködött s meggyőződött arról, hogy nincs a föld kerekiségének még egy ily hatalmas

vándor-cirkusza

amely annyi gonddal és izléssel összeállított műsort tudna bemutatni mint a

DEBRECZENBEN

augusztus 28-án
este 8 órakor.

bemutató előadást
tartó

Charles Cirkusz.

Átköltözés miatt.

Különösen most az iskolai beiratkozás idején óriási raktárunkat apasztani óhajtuk.

Posztó- és gyapjuszövet áruinkat

felette olcsó árban

bocsájuk a vevőközönség rendelkezésére — ilyen jó alkalom olcsón vásárolhatni ritkán o kínálkozik. **Csak rövid ideig tart.**

Nagy választék női koszfűszövetekben.

Maradékok különösen olcsón.

Domán és Kurz

Debreczen, Kossuth-utca 3,
az E. ső Debreczeni Takarékpénztár
regi épületében.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Ruhavásznak, Zephirek, Grenadinok, Batistok, Sponge
:-: kelmék, Napernyők :-:

Óriási választékban!

Nagy Lajos hirdetési irodájából

Csapó-u. 13.

Sokan keresnek eladó házat a Libakertben, de ott eladó ház nincsen! Most van egy! Nagyon jutányos árért meg lehet most venni! Nagy telek! A körút megnyitásával ezen ház 3 utcának a sarkán lesz! Tehát óriási jövője van!

Ezen ház és illetve telek 2 utcára nyulik, a Libakert-utca és a Viola-utcákra, a ház a Libakert-utcában van, házszáma: 9. Viola-utcán pedig 10 a száma. Tulajdonosa Borsos István ur és neje, a mostani felmérés szerint 438 négyszögöl terület. Van rajta cserepes téglá épület, mely magában foglal két rendbeli lakást, mindegyik egy-egy szoba, külön konyhával és külön nyári-konyhával. Van még egy különálló cserepes épület, egy szoba és nyári konyhával. Van továbbá istálló 3 darab jószágra, eikülönített baromfiudvar, olyan nagy sertés-óllal, melyben 20 darab sertés elfér kényelmesen, nagy veteményes kert, két jó vizű kuttal. Ára az egész mindenségnek 27 ezer koronára van feladva.

Mindenféle ruhát, csipkefüggönyt, ágy- és asztalterítőt
legszébben

fest, tisztít, mos és vasal

Agytollat fertőtleníttve tisztít

H R A B É C Z Y E. G.

Gyár és főüzlet:
SZÉCHENYI-UTCA 42. SZÁM.
Telefon 323.

Fióküzletek: Csapó-u. 30. Telefon
668. Halván u. 11. Telefon 578.
Miklós-u. 1. Telefon 1148. szám.

Gőzmosó, Vegytisztító és
Ruhafestő Részvénytársaság.
Felvételi telep:
Güick Ede urdívat áruháza.
Telefon 602.

Debreczeni butorkészítő asztalosok áruháza szövetkezete

mint

az Országos Központi
Hitelszövetkezet tagja

ajánlja kizárólag saját gyártmányú kisiparosok legjobb termékeit, melyeket beraktározás előtt a bíráló bizottság befogad **hálószobák, ebédlők, úri-szobák, bőrgarnitúrák** minden társadalmi osztály részére **szigorúan szabott árak**, a legmesszebb menő írásbeli garancia. (Pártoljuk a szolid honi kisipart.) Hitel esetén kedvező oo fizetési feltételek. oo

Hunyadi-utca 19. Telefon 968.

Tiszta agyagból készült szép piros

cserép, fali téglá

és legszebb nyersfalazati és

kémény-téglá

csak a

Karczagi agyagiparnál

Karczagon szereshető be.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkitűnőbb háziszer a

Hollandi

Gyomorcseppek

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában Debreczenben.